

238

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 8 czerwca 1959 r.

w sprawie organizacji i trybu postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej.

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 25 lutego 1958 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 11, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołana w rozporządzeniu bez bliższego określenia ustawa oznacza ustawę z dnia 25 lutego 1958 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 11, poz. 39).

2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) organy inspekcji — organy Państwowej Inspekcji Handlowej,
- 2) inspektor — pracownika Państwowej Inspekcji Handlowej powołanego do wykonywania — w ramach udzielonego upoważnienia — czynności określonych w art. 5, 7, 8 i 9 ustawy,
- 3) wojewódzki inspektor — również inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej w miastach wyłączonych z województw, a wojewódzki inspektorat — również inspektorat Państwowej Inspekcji Handlowej w miastach wyłączonych z województw,
- 4) jednostka nadrzędna — jednostkę bezpośrednio nadrzędną nad jednostką inspekcjonowaną lub bezpośrednio nadrzędną organizację gospodarczą dla jednostek spółdzielczych.

1. Organizacja.

§ 2. 1. Na czele Głównego Inspektoratu stoi Główny Inspektor, podległy Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

2. Głównego Inspektora i jego zastępców mianuje i zwalnia Minister Handlu Wewnętrznego.

3. Wojewódzkich inspektorów mianuje i zwalnia Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

4. Rejonowych, powiatowych, miejskich i dzielnicowych inspektorów mianuje i zwalnia Główny Inspektor w porozumieniu z prezydium właściwej rady narodowej po zasięgnięciu opinii lub na wniosek wojewódzkiego inspektora.

§ 3. 1. Główny Inspektor kieruje całokształtem działalności Państwowej Inspekcji Handlowej i jest za nią odpowiedzialny przed Ministrem Handlu Wewnętrznego.

2. Wojewódzki inspektor kieruje całokształtem działalności wojewódzkiego inspektoratu i podległych mu organów inspekcji i jest bezpośrednio odpowiedzialny przed Głównym Inspektorem.

3. Rejonowy, powiatowy, miejski i dzielnicowy inspektor kieruje całokształtem spraw, należących do zakresu działania rejonowego, powiatowego, miejskiego i dzielnicowego inspektoratu i jest za nie bezpośrednio odpowiedzialny przed wojewódzkim inspektorem.

§ 4. Do zakresu działania Głównego Inspektoratu należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Handlowej, a w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów wytycznych do planów działalności Państwowej Inspekcji Handlowej i projektów planów akcji o znaczeniu krajowym oraz sporządzanie zbiorczych sprawozdań z wykonania planów,
- 2) nadzór nad podległymi organami inspekcji oraz koordynowanie i kontrola ich działalności,
- 3) instruowanie podległych organów inspekcji oraz szkolenie personelu,
- 4) rozpatrywanie odwołań od zarządzeń i orzeczeń podległych organów inspekcji,
- 5) przeprowadzanie doraźnych inspekcji.

§ 5. Do zakresu działania wojewódzkiego inspektoratu należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Handlowej na terenie działalności inspektoratu, a w szczególności:

- 1) przeprowadzanie inspekcji uspołecznionych i prywatnych przedsiębiorstw handlowych oraz przemysłu gastronomicznego, a także przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych w zakresie określonym w art. 5 ust. 1 i w art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) i pkt 2 ustawy; czynności inspekcyjne wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5 lit. f)

- wykonywane są w zakresie ustalonym na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy;
- 2) przeprowadzanie inspekcji w przedsiębiorstwach produkcyjnych w zakresie ustalonym na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy;
 - 3) nadzór nad podległymi organami inspekcji, nadawanie kierunku oraz koordynowanie i kontrola ich działalności;
 - 4) rozpatrywanie odwołań od zarządzeń i orzeczeń podległych organów inspekcji;
 - 5) zgłaszanie do prezydium właściwej rady narodowej wniosków do planów działalności terenowych organów inspekcji;
 - 6) prowadzenie analizy wyników działalności własnej i organów podległych oraz opracowywanie wniosków w tym zakresie;
 - 7) prowadzenie dochodzeń, o których mowa w art. 9 ustawy, oraz wytaczanie i popieranie powództwa cywilnego w postępowaniu karnym;
 - 8) prowadzenie laboratorium analityczno-kontrolnego;
 - 9) przeprowadzanie doraźnych inspekcji.

§ 6. W razie powołania rejonowego, powiatowego, miejskiego lub dzielnicowego inspektoratu do zakresu jego zadań przechodzą na terenie jego działania czynności wymienione w § 5 pkt 1, 5, 6, 7 i 9 rozporządzenia.

§ 7. 1. W skład Głównego Inspektoratu wchodziły:

- 1) Organizacyjno-Prawny, do którego należą sprawy organizacyjno-prawne, planowania i sprawozdawczości oraz sprawy związane z prowadzeniem dochodzeń i wytaczaniem powództwa cywilnego,
- 2) Kontroli Jakości Towarów, do którego należą sprawy jakości towarów związane z przeprowadzaniem inspekcji i sprawy związane z wykonywaniem czynności określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 5 lit. a), e) i f) ustawy,
- 3) Budżetowo-Gospodarczy, do którego należą sprawy budżetowe, socjalne, ogólnoadministracyjne i transportowe.
- 4) Kadr i Szkolenia Zawodowego, do którego należą sprawy personalne, dyscypliny pracy i szkolenia zawodowego.

2. W skład wojewódzkiego inspektoratu wchodziły:

- 1) organizacyjno-prawny, do którego należą sprawy organizacyjne, prawne, planowania i sprawozdawczości oraz sprawy związane z prowadzeniem dochodzeń i wytaczaniem powództwa cywilnego,
- 2) kontroli jakości towarów, do którego należy prowadzenie laboratorium, wykonywanie czynności określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 5 lit. a), e) i f) ustawy oraz prowadzenie spraw, związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w art. 5 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy,
- 3) budżetowo-gospodarczy, do którego należą sprawy budżetowe, rachunkowo-kasowe, socjalne, ogólnoadministracyjne i transportowe.

3. Do wykonywania czynności operatywnych, należących do zakresu działania Państwowej Inspekcji Handlowej, Główny Inspektor może za zgodą Ministra Handlu Wewnętrznego tworzyć wydziały w Głównym Inspektoracie i w wojewódzkich inspektoratach.

4. W skład wydziału mogą wchodzić jednoosobowe lub wieloosobowe stanowiska pracy, tworzone odpowiednio przez Głównego lub wojewódzkiego inspektora.

5. Jeżeli zagadnienie nie wymaga utworzenia wydziału, tworzy się samodzielne stanowiska pracy. Stanowiska pracy w Głównym Inspektoracie i w wojewódzkich inspektoratach tworzy Główny Inspektor, a w pozostałych organach inspekcji — wojewódzki inspektor za zgodą Głównego Inspektora.

2. Tryb postępowania.

§ 8. 1. Inspekcje dokonywane są w zasadzie na podstawie planów inspekcji.

2. Podstawami planów inspekcji są:

- 1) dla Głównego Inspektoratu:
 - a) plany akcji o znaczeniu krajowym,
 - b) materiały własne z rozpoznania sytuacji rynkowej i działalności podległych organów inspekcji,
- 2) dla wojewódzkich, rejonowych, powiatowych, miejskich i dzielnicowych inspektoratów:
 - a) plany akcji o znaczeniu krajowym,
 - b) plany ustalone przez prezydium rad narodowych,
 - c) dane z rozpoznania sytuacji rynkowej, a ponadto: dla wojewódzkich inspektoratów — wytyczne Głównego Inspektoratu, a dla pozostałych inspektoratów — wytyczne wojewódzkiego inspektoratu.

3. Inspekcje poza planem przeprowadzane są w szczególności, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa oraz w razie wystąpienia zakłóceń w obrocie towarowym.

§ 9. 1. Inspektorzy dokonują inspekcji na podstawie pisemnych zleceń kierowników organów inspekcji zaopatrzonych w pieczęć okrągłą z godłem Państwa. W razie gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, inspektorzy przeprowadzają dochodzenia.

2. W przypadkach wymagających niezwłocznej interwencji, gdy opóźnienie przeprowadzenia inspekcji może ujemnie wpłynąć na jej wynik, inspektor przeprowadza inspekcję i dochodzenie za okazaniem ważnej legitymacji służbowej. Inspektor obowiązany jest wówczas zawiadomić niezwłocznie właściwy organ inspekcji o dokonaniu inspekcji w celu uzyskania aprobaty dokonanych czynności.

3. Główny Inspektor i jego zastępcy, wojewódzki, rejonowy, powiatowy, miejski i dzielnicowy inspektorzy oraz naczelnicy wydziałów przeprowadzają inspekcję i dochodzenia na podstawie ważnej legitymacji służbowej.

4. Rzecznicy, klasyfikatorzy branżowi i wagowci działają na podstawie zaświadczeń, wystawionych przez organ inspekcji.

5. W razie powierzenia przez organ inspekcji rzeczoznawcy, klasyfikatorowi branżowemu lub wagowemu wykonania określonych czynności bez udziału inspektora organ inspekcji wystawia pisemne zlecenie na wykonanie tych czynności.

§ 10. 1. Dokonywanie inspekcji powinno odbywać się w miarę możliwości w obecności kierownika inspekcjonowanej jednostki lub osoby upoważnionej do zastępowania go.

2. W razie nieobecności osób, o których mowa w ust. 1, inspekcję przeprowadza się w obecności innego pracownika tej jednostki, jeżeli istnieje podejrzenie, że zwłoka w przeprowadzaniu inspekcji może spowodować zatarcie śladów lub dowodów przestępstwa.

§ 11. 1. Inspekcja powinna być dokonywana w zasadzie w dniach i godzinach pracy, gwarantujących w jednostkach inspekcjonowanych, w sposób nie zakłócający działalności tej jednostki.

2. W razie konieczności inspekcję można przeprowadzić w innych godzinach, jak również w dni ustawowo wolne od pracy.

3. Kierownik inspekcjonowanej jednostki obowiązany jest wydać niezbędne zarządzenia dla zapewnienia warunków, umożliwiających dokonanie inspekcji.

§ 12. W ramach przeprowadzanej inspekcji organy inspekcji uprawnione są do przeglądania dokumentów i ksiąg, żądania wyjaśnień, przesłuchiwanie świadków, biegłych, osób zainteresowanych, a także w uzasadnionych przypadkach zarządzania sporządzenia remanentu składników majątkowych.

§ 13. 1. Organy inspekcji uprawnione są do żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień od jednostek nadrzędnych.

2. Jeżeli w związku z przeprowadzoną inspekcją zachodzi konieczność zebrania uzupełniających danych, organy inspekcji uprawnione są do zasięgnięcia informacji w innych przedsiębiorstwach, zakładach, instytucjach i urzędach.

§ 14. 1. Z przebiegu inspekcji sporządza się protokół. Protokół należy przedstawić do podpisu kierownikowi inspekcjonowanej jednostki lub osobie upoważnionej do zastępowania go, a w razie nieobecności tych osób — osobie uczestniczącej przy przeprowadzaniu inspekcji.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo wnieść do protokołu swoje uwagi. O braku uwag należy uczynić wzmiankę w protokole.

3. Jeden egzemplarz protokołu pozostawia się kierownikowi jednostki inspekcjonowanej lub innej osobie wymienionej w ust. 1.

4. Z czynności prowadzonych na podstawie art. 9 ustawy oraz czynności wynikających z przepisów postępowania karnego sporządza się protokoły na zasadach i w trybie przewidzianych w przepisach postępowania karnego.

§ 15. 1. Na podstawie wyników inspekcji, dokonanej w jednostce gospodarki społecznej, organy inspekcji kierują wnioskami do nadrzędnej jednostki.

2. Jednostka inspekcjonowana lub jednostka nadrzędna obowiązane są w terminie określonym we wnioskach ustosunkować się do nich i wydać niezbędne zarządzenia.

3. O wydanych zarządzeniach i o ich wykonaniu jednostka wydająca zarządzenie zawiadamia organ inspekcji w terminie zakreślonym we wniosku.

4. W sprawach przedsiębiorstw prywatnych organy inspekcji kierują wnioskami do właściwego organu administracji prezydium rady narodowej.

§ 16. 1. W razie stwierdzenia w toku inspekcji naruszenia przepisów albo zasad prawidłowego obrotu towarowego, organy inspekcji wydają jednostkom inspekcjonowanym zarządzenia zobowiązujące do usunięcia naruszenia. Odpis zarządzenia przesyła się do wiadomości jednostki nadrzędnej.

2. Od zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, służy odwołanie do bezpośrednio nadrzędnego organu inspekcji w terminie 7-dniowym od doręczenia zarządzenia.

3. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie zarządzenia do czasu rozstrzygnięcia odwołania.

§ 17. 1. Jeżeli natychmiastowe przerwanie stwierdzonego w § 16 ust. 1 stanu rzeczy jest ze względu na poważne naruszenie interesu społecznego konieczne, organy inspekcji mogą na miejscu wydać niezbędne zarządzenia na piśmie do niezwłocznego wykonania z równoczesnym przesłaniem zarządzenia do wiadomości jednostki nadrzędnej.

2. Od zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, można wnieść odwołanie do bezpośrednio nadrzędnego organu inspekcji w 3-dniowym terminie od doręczenia zarządzenia.

3. Wskutek złożonego odwołania organ inspekcji, który wydał zarządzenie, może wstrzymać jego wykonanie do czasu rozstrzygnięcia odwołania.

§ 18. 1. Organy inspekcji wytaczają i popierają powództwo cywilne w postępowaniu karnym w sprawach przez siebie wszczętych, jeżeli wymaga tego interes społeczny, a zebrane w toku inspekcji lub dochodzenia materiały dają dostateczną podstawę do wytoczenia powództwa, oraz jeżeli nie uczyniła tego poszkodowana jednostka gospodarki społecznej.

2. O wytoczeniu powództwa organ inspekcji zawiadamia jednostkę nadrzędną nad jednostką poszkodowaną.

3. W razie wytoczenia lub popierania powództwa cywilnego przez organy inspekcji, organy te składają wniosek do prokuratora o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczeń o naprawę szkody, jeżeli tego nie uczynił uprzednio prokurator lub poszkodowana jednostka.

§ 19. 1. Orzeczenie organu inspekcji o zniszczeniu lub oddaniu do przerobu zepsutych lub nie nadających się do użytku artykułów stanowiących przedmiot obrotu towarowego powinno zawierać powołanie wyników badań będących podstawą do wydania orzeczenia oraz uzasadnienie zajętą stanowiska.

2. Orzeczenie doręcza się jednostce, w której władaniu znajdują się artykuły wymienione w ust. 1, a odpisy orzeczeń jednostce nadrzędnej oraz jednostce, w której artykuły te są przechowywane.

3. Od orzeczeń, o których mowa w ust. 1, służy odwołanie do bezpośrednio nadrzędnego organu inspekcji w terminie siedmiodniowym od daty doręczenia orzeczenia.

3. Przepisy końcowe.

§ 20. Niezależnie od sprawozdań, składanych bezpośrednio nadrzédnemu inspektoratowi, inspektoraty wojewódzki, rejonowy, powiatowy, miejski i dzielnicowy składają prezydium właściwej rady narodowej okresowe, a na żądanie także dożadne sprawozdania z działalności inspektoratu.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 23 lipca 1952 r. w sprawie organizacji i trybu postępowania Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 36, poz. 253).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: w z. S. Milecki